

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Zöld könyv: Egy biztonságos, fenntartható és versenyképes európai energiahálózat felé

COM(2008) 782 végleges/2

(2009/C 306/12)

2008. november 13-án az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

„Zöld könyv – Egy biztonságos, fenntartható és versenyképes európai energiahálózat felé”

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2009. május 20-án elfogadta véleményét. (Előadó:Laure BATUT.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. június 10–11-én tartott, 454. plenáris ülésén (a június 11-i ülésnapon) 124 szavazattal 1 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

Az Európai Bizottság zöld könyvében feltett kérdésekre válaszul az EGSZB úgy ítéli meg, hogy:

A hálózati politikával kapcsolatban:

1.1 Az akadályokat és a cselekvési szinteket illetően: Harmonizált és demokratikusan ellenőrizhető eljárások erősítenék meg az átláthatóságot a nemzetközi kapcsolatok, az EU választási lehetőségei, a piacok, az árak meghatározása és a szolgáltatók (szabályozók és hálózatüzemeltetők) profijtja tekintetében. Elengedhetetlen a lakosok véleményének meghallgatása és a fogyasztók tájékoztatása.

1.2 A vitákat illetően: a tagállamok továbbra is szabadon dönthessenek az energiával kapcsolatos kérdésekben. Az Európai Bizottság koordinációs szerepet játszhat, szem előtt tartva a polgárok energiaszolgáltatással és területrendezéssel kapcsolatos igényeit. A társult hálózatüzemeltetők (ENTSO-E) és a szabályozó hatóság (ACER)⁽¹⁾ szerepét pontosítani kell, csakúgy mint határozataik jogerejét és érvényesíthetőségét.

1.3 A K+F kapcsán: a K+F finanszírozási arányát fel kell mérni, és csak a növelésében lehet gondolkodni, mivel hozzájárul a hálózatok hatékonyságához, fenntartásukhoz és tartóságukhoz, valamint az energiahatékonysághoz, ami lazíthatja a függőség kötelekét és átvezetheti az EU-t a következő energiakorszakba.

1.4 A legfontosabb tevékenységet illetően: nem tévesztve szem elől a végső fogyasztó érdekét, elengedhetetlen a hálózatok megvalósítása, csakúgy, mint a közös stratégiai iránymutatások és a piac keretszabályainak definiálása, az energiaszállítás egész Unióban történő biztosításával kapcsolatos

hiányosságok meghatározása és kiküszöbölése, az ellátás és a tárolás biztosítása, a hatáskörök és felelősségi körök világos körülhatárolása. Az általános érdek a jó hálózatok, a minőségi szolgáltatásnyújtás és valamennyi olyan eszköz révén valósul meg, amely megfizethető áron biztosítja az egyetemes hozzáférést, a biztonságot és a folyamatosságot.

1.5 A harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokat illetően: az EGSZB azt szeretné, hogy az Unió egységesen nyilvánuljon meg a nemzetközi szinten az energiával és az energiaszállítási hálózatokkal kapcsolatos kérdésekben, valamint diplomáciája (az európai szomszédságpolitika) integráns részeként kezelje ezeket a területeket, és irányítási normákat javasoljon a tranzitországok számára.

Hasznosnak tűnik fejleszteni a párbeszédet Törökországgal. Elengedhetetlen megfelelően felmérni a beruházás kockázatát a várt előnyök, valamint a helyi munkavállalók jogainak tiszteletben tartása, illetve az energetikai tevékenységek és a fejlesztési politika közötti kapcsolat vonatkozásában. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az energia, a szállítás és a környezetvédelem kérdése hármas koncepciót alkot.

A TEN-E-vel kapcsolatban:

1.6 A megközelítés, a támogatás és a beruházás tekintetében: csak az Uniónak lehet átfogó képe az ellátásról és cselekedhet határokon átnyúló módon. Az EU diplomáciája támogatást jelent a helyi kockázatokkal és a más erők befolyása alá tartozó övezetekkel szemben. Az Európai Bizottságnak tisztázni kellene, hogy infrastruktúrákról vagy ellátásról beszél-e. Az infrastruktúrák esetében fontosak a TEN-E-k. Az őket érintő döntéseket állami hatóságoknak kell meghozniuk, és külön uniós finanszírozást kell biztosítani a megfelelő szinten. A hálózatokba fektetett közösségi támogatásokat nem kellene a fogyasztási ár növelésével kompenzálni. Az üzemeltetők költségvetésének átláthatónak kell lennie. Fejleszteni kellene a beruházóknak nyújtandó közösségi garanciák és az üzemeltetői kölcsönök lehetőségeit. Az Uniónak ki kellene dolgoznia a beruházás új állami irányítását.

⁽¹⁾ ENTSO-E: European Network of Transmission System Operators for Electricity (áramszállítási hálózatok üzemeltetőinek európai hálózata); 34 európai ország 42 hálózatüzemeltetőjét fogja össze. ACER: Az energiaszabályozó hatóságok együttműködési ügynöksége. Központi szerep a villamos energia és a gáz belső piacának megvalósításában.

1.7 **Az iránymutatások felülvizsgálatát illetően:** az EGSZB javulást szeretne látni az infrastruktúrák hatékonyságában a kutatás, valamint a kérdéssel kapcsolatos polgári szerepvállalás révén, és javasolja 1) a valódi társadalmi párbeszéd, valamint valódi ágazati párbeszédok létrehozását, illetve 2) tanulmányok készítését egy európai általános érdekű, a polgárok szolgáltatásban álló energiaszolgáltatás lehetőségével és megvalósíthatóságával kapcsolatban. ⁽²⁾

1.8 **A TEN-E-k kiterjesztésével kapcsolatban:** a kőolaj-infrastruktúrákat illetően igen, a helyzet mérlegelését követően a közösségi támogatásokat a veszteséges olajtársaságok számára tartva fenn. A CO₂-hálózatok esetében nem. Az EGSZB úgy véli, hogy a TEN-E-k hatáskörének kiterjesztése a szén-dioxid-elkülönítési hálózatokra korai mindaddig, amíg be nem bizonyosodik, hogy a CO₂ hálózati úton történő szállítása megéri és ártalmatlan; ez a kérdés nagyobb társadalmi vitát tesz szükségessé azokról a világos javaslatokról, amelyeknek szerepelniük kell a szövegben.

1.9 **Az új, prioritást élvező projekteket illetően:** helyes az összekapcsolások hiányosságaira helyezett hangsúly; az EGSZB támogatja a megújuló energiaforrásokból álló hálózatok összekapcsolását, így a balti-tengeri és az északi-tengeri szélenergia-vezetékét. A 2050-ig szóló projektek esetében figyelembe kellene venni a jövőbeli energiaforrásokkal (tengeralatti energia stb.) történő összekapcsolást is.

1.10 **Ellátásbiztonság és szolidaritás:** a polgárok számára az átláthatóság a jó kommunikáció és a kiskereskedelmi árak révén nyilvánulna meg. A zöld könyv nem fejt ki a tagállamok közötti szolidaritás módjait. Feltételezi, hogy mindenki hozzájárul az energia mozgásához az Unión belül és stratégiai készleteket állít fel, hogy azokat vészhelyzetben a többi tagállam rendelkezésére bocsássa. Az államoknak az Unióval mint egészszel egyetemben ki kellene állniuk az energiaszolidaritás mellett a világban, és az Unióban tiszteletben kellene tartaniuk az általános érdek elvét.

1.11 **További intézkedések a fenntartható infrastruktúra biztosítása érdekében:** az energia fenntarthatósága feltételezhetően a megújuló energiák összekapcsolásában rejlik, ez azonban nem bizonyított tény. A villamosenergia-hálózatokat korszerűsíteni kell a vonalvesztéssel, a frekvenciával, a voltokban kifejezett feszültséggel és a szabályzatok tagállamok közötti harmonizációjával kapcsolatos problémákkal szemben, a gáz esetében pedig javítani kell a tárolási zónák kapacitását és biztonságát.

Továbbá:

1.12 A TEN-E-k magas színvonalú karbantartást igényelnek, ami rendkívül képzett munkaerőt követel. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a lisszaboni stratégia és a fenntartható fejlődésre vonatkozó stratégia tiszteletben tartása érdekében elengedhetetlen a szociális dimenzió tekintetbe vétele, amelyet a zöld könyv figyelmen kívül hagyott. Úgy véli, hogy az európai szakemberek hálózatokkal kapcsolatos szaktudását fejleszteni kell a szakértelem és a munkahelyek megőrzése érdekében Európában. Javasolja egy európai konzultatív bizottság létrehozását az energia és az éghajlatváltozás kérdésében.

1.13 Az EGSZB állást foglal egy speciális európai alap létrehozása mellett, amely az európai szolidaritás konkrét biztosítékát nyújthatná a polgárok számára. Ki kellene dolgozni az integrált európai energiapolitika elkerülhetetlen velejáróját, a vállalatok polgárokkal szembeni felelősségvállalásának közösségi jogát. Alkalmazni kellene az Energiafogyasztók Chartáját.

2. Bevezetés

2.1 Az Európai Bizottság szerint az Unió jelenlegi energiahálózatai sem az energiapolitikai törekvések (fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás), sem pedig az éghajlatváltozással kapcsolatos „20-20-20” célkitűzés megvalósítását nem teszik lehetővé. A TEN-E-eket és a hálózati politikát aktualizálni kell. A zöld könyv a TEN-E program iránymutatásainak és finanszírozási eszközeinek felülvizsgálatát tárgyalja.

2.2 Az utóbbi időben feszültté vált a helyzet: az új földgázválság keleten, az új közel-keleti konfliktus és a pénzügyi világválság kihathat a TEN-E program megvalósítására.

3. A zöld könyv összefoglalása

3.1 Az Unió infrastrukturális politikáját 6 regionális tengely mentén kellene fejleszteni: balti összeköttetés, új délkeleti földgázfolyosó, földközi-tengeri energiagyűrű, az Unió központi és délkeleti részének villamosenergia-összeköttetése, cselekvési terv a cseppfolyósított földgáz (LNG) érdekében, szélenergia-vezeték fejlesztése az EU északi területein, valamint a TEN-E-k hálózatba szervezése és piaci integráció.

3.2 Az Európai Unió az alábbiakat vehetné fontolóra:

- a hálózati politika fejlesztése, ideértve az importhálózatokat is,
- az ellátás biztonságának, illetve a tagállamok közötti szolidaritásnak a fejlesztése, elsősorban olyan infrastrukturális projektekről, amelyek valódi európai energetikai hálózat irányába mutatnak,
- speciális projektek támogatása mellett általános, mindenki javát szolgáló tanulmányok készítése,
- az új energiaforrások összekapcsolása, valamint a nulla széndioxid-kibocsátás lehetőségeinek és az új hálózati technológiáknak az integrálása,
- a magánenergiaforrások ösztönzése, elmozdulás egy új finanszírozási eszköz felé,

⁽²⁾ HL C 175, 2009.7.28., 43. o.

- a nemzeti stratégiai tervekkel egybeeső támogatások összehangolása a prioritást élvező európai projektekkel,
- az állami beavatkozás indokoltá tétele, ha a piac nem teljesít,
- nagyobb rugalmasság bevezetésének elősegítése az adminisztratív eljárásokban.

3.3 A vizsgált zöld könyv célja a közvélemény tájékoztatásának és a szolidaritásnak az előmozdítása a 2020-as célkitűzések elérése érdekében.

4. Általános megjegyzések

4.1 A zöld könyv címe és bevezetése az energiahálózatok biztonságossá és fenntarthatóvá tételét célzó átfogó megközelítést sejtet. Ehelyett a nemzetközi kapcsolatok kiépítésére összpontosít, anélkül, hogy javasolná a helyzet felmérését a karbantartás, a képzés és a szakképesítések, a kutatás vagy a fejlesztés területén, melyek pedig a biztonság és a fenntarthatóság fontos elemei.

4.2 A verseny akkor érdekli a fogyasztót, ha eszköz, nem pedig önmagában való cél, és pénzmegtakarítást tesz lehetővé számára, miközben ugyanolyan megbízható szolgáltatást nyújt, mint a monopolrendszerben. A TEN-E-k megvalósítása céljából értékes a magánfinanszírozás és a partnerségre történő felhívás, azonban éppen a földgáz és a villamos energia integrált európai hálózatainak fejlesztése előtt álló valódi akadályokat hangsúlyozza, azaz a határozott, megfelelő eszközökkel ellátott közönségi közakarat hiányát.

4.3 Az energiaellátás általános érdekű szolgáltatás, a magánberuházás nehezen összeegyeztethető hosszú távon. A piac nem lesz képes biztosítani az energiakorszak váltását – amelyre az energia/égőhajtó-változási csomag felhív – a régi termelési és szállítási módokra támaszkodva. Az Európai Bizottság, amely ösztönözni kívánja a magánforrásokat, közvetlenül cselekedhet határokon átnyúló szinten egy új átfogó terv kialakítása érdekében, és új kormányzati formát javasolhat a beruházás tekintetében abból a célból, hogy a hálózatok révén biztosítsa az energiaszolgáltatás mint általános érdekű szolgáltatás folyamatosságát.

5. Az európai energiapolitika helyzete

5.1 Az EGSZB véleménye szerint a TEN-E-k az összes szereplő koordinálását követelik meg egy szükségszerűen központosított szerv által, ami ellentmond a piac által megkívánt logikának. Az Európai Bizottságnak ki kellene jelentenie, hogy az olyan optimális költség-haszon megoldások keresése a cél, amelyek előnyösek a fogyasztók számára, máskülönben ez utóbbiakban felmerülhet a kérdés, hogy mire is szolgál az energia belső piaca.

Az ENTSO-E és az ACER ügynökségek szerepe nem egyértelmű a zöld könyvben. A koordináció pólusai lesznek, azonban nem kellene bevonni őket a közpénzek felhasználására vonatkozó döntésekbe. Az EU-nak egyébiránt folyamatosságot kellene biztosítania a kutatásban és a fejlesztésben, és ez nem függhet ezektől az ügynökségektől.

6. Részletes megjegyzések

A hálózatok

6.1 Az eszköztár növelésével a hálózatok aktivizálnák az energiapolitikai szolidaritást. Az Uniónak azonosítania kellene az összeköttetések hiányzó láncszemeit, és ezek pótlására összpontosítania törekvéseit. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az európai szomszédságpolitika eredményei lennének a siker zálogai. Úgy látja, hogy semmilyen említés nem történt az összeköttetések földrajzi határát, azok megvalósításának módját, a villamos energia frekvenciájának és feszültségének fenntartásáért felelős szervezeteket, a hálózat egy részének elégtelensége esetén folytatandó politikát, valamint a felelőségi és hatáskörök megosztását illetően, ideértve az Unió koordinációs hatáskörét is.

Úgy véli, hogy mivel ezek az infrastruktúrák rendkívül súlyosak, nagymértékben strukturáltak és igen hosszú élettartamúak, teljesen átlátható módon kell elmagyarázni a piaci kilátásokat a beruházók és a polgárok számára.

Az EGSZB szeretné, ha tanulmányok készülnének egy európai általános érdekű energiaszolgáltatás lehetőségével és megvalósíthatóságával kapcsolatban a polgárok szolgálatában, közös koncepcióval az árak, az adók, a biztonsági pénzügyi szabályok, a folyamatosság, a gazdasági fejlődés és a klíma megőrzése tekintetében.

6.2 A fenntarthatóságot a megújuló energiák (északi szél erőművek) hálózatához történő összeköttetés és a tárolási helyek felé történő CO₂-szállítás révén lehetne elérni. Itt valójában nem a TEN-E-k fenntarthatóságáról van szó. A villamosenergia-hálózatok esetében az Európai Bizottságnak a vonallal, a frekvenciával és a feszültséggel kapcsolatos veszteségek problémájával szembeni modernizációról, a szabályok tagállamok közötti harmonizációjáról, illetve az intelligens hálózatok kialakításáról kellene beszélnie.

6.3 Az EGSZB, miközben tisztában van azzal, hogy a technika lehetővé teszi a szén-dioxid elkülönítését, úgy ítéli meg, hogy korai a TEN-E-k hatáskörének kiterjesztése a szén-dioxid-szállítási hálózatokra. A kérdést először széles társadalmi vita keretében kellene megtárgyalni. ⁽³⁾

⁽³⁾ Az emberiség számára az lenne ideális, ha a szén-dioxidot közvetlenül energiaforrásként lehetne használni, anélkül, hogy annak fosszilizsá kellene válnia. – Talán a kutatás ide is eljut egy napon?

Az ellátás biztonsága

6.4 Az EGSZB véleménye szerint az ellátás biztonsága két szintet foglal magába:

- **Nemzetközi:** beruházási megállapodások kötése révén a harmadik országokban, akik ehhez hozzá tudnak járulni; az olajvezetékek TEN-E-kbe történő sorolására vonatkozó javaslat csökkentené az abban rejlő súlyos kockázatokat, hogy a tengeri olajszállítás növekvő volumene súllyal nehezedik mind a tengeri biztonságra, ⁽⁴⁾ mind pedig az ökoszisztémára, azonban alapos értékelésekre van szükség, mivel a polgárok szemében veszélyes lehet az Unió számára, hogy gazdag olajtársaságoknak fizet olyan létesítményeket, amelyeket a piac nem tudna vállalni.
- **Nemzeti:** a megújuló energiák fejlesztése, a tárolási kapacitások és a hálózatok fizikai biztonságának növelése révén.

Nemzetközi kapcsolatok

6.5 Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az Uniónak egységesen kellene megnyilvánulnia a nemzetközi szinten az energiaszállítási hálózatokkal kapcsolatban. Az energetikai dimenzió az Unió diplomáciájának szerves része kell hogy legyen, és új politikai szolidaritást kell kialakítania a tagállamok között, valamint a szomszédos országokkal. A zöld könyv említett voltna konkrét fellépéseket ezzel kapcsolatban.

6.6 A hálózatok nem válhatnak fegyveres harcokhoz vezető konfliktusok tétjeivé, vagy törvényen kívüli területekké, különösen a munkavállalók számára. Éppen ellenkezőleg, a fejlesztési politikai húzóerejévé kellene válniuk. Párbeszédet kellene kialakítani az energiával kapcsolatos kérdésekben Törökországgal, amely stratégiai terület, valamint elő kellene mozdítani az euró rendszeres használatát a tranzakciók során.

Szolidaritás

6.7 **Az energiapolitikai szolidaritásnak három aspektusa van:** a tagállamok közötti, a polgárok és az Unió közötti, valamint az üzemeltetők közötti. A zöld könyv még a tagállamok közötti szolidaritás módozatait sem fejt ki. Az üzemeltetők közötti kereskedelmi vagy szerződéses gyakorlatok nem segítik elő szolidaritásukat (a részvényesek igényei), jóllehet meg kellene védeniük energiával kapcsolatos szolidaritásukat a világban. Mindenkinnek hozzá kellene járulnia az energia Unión belüli mozgásához, anélkül, hogy visszautasítaná vagy akadályozná az összeköttetéseket. Az EGSZB támogatja azokat a szabályozási eszközöket, amelyek vészhelyzetben és kollektív döntés alapján lehetővé tennék a fel nem használt kapacitások forgalomba hozatalát (kötelező eladás a *use it or lose it* elv alapján).

6.8 Egy, a vészhelyzeti beavatkozásoknak szentelt külön európai tartalékalap létrehozása az európai szolidaritás egy másik megnyilvánulása lehetne a tagállamok és polgárok védel-

mében a termelési helyekhez és azok földrajzi és geopolitikai helyzetéhez kapcsolódó kockázatokkal szemben.

ENTSO-E és ACER, a tervezők

6.9 A TEN-E program tervezésében világos megbízatást kellene adni az ENTSO-E-nek és az ACER-nek, az EU közvetítői szerepének világos meghatározása mellett. A zöld könyv nem elég egyértelmű ezzel kapcsolatban. Az EGSZB sajnálja, hogy a legtöbb európai szabályozó jogi funkciója korlátozott a verseny-piac létrehozása tekintetében, nem történik hivatkozás az ellátás biztonságára, és hogy az Európai Bizottság hatásköre nincs világosan meghatározva. A nemzeti szabályozók összefogásával nem feltétlenül jön létre európai szabályozó. Az EGSZB felteszi a kérdést egy ilyen szerv jogi természetével, hatáskörével és ellenőrzésével kapcsolatban. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy az Európai Bizottság egyik szerepe az kellene hogy legyen, hogy cselekedjen a hálózatok megvalósításakor felmerülő nézeteltérések megelőzése érdekében, a helyi önkormányzatoknak a TEN-E-projektekbe igen korai szakaszban történő bevonása mellett.

Az általános érdek európai dimenziója

6.10 A vizsgált szöveg abban az értelemben hivatkozik erre, hogy igazolja az állami beavatkozást abban az esetben, ha a piac nem teljesít. Jóllehet ez alapvetően fontos, a feltételek nincsenek világosan kifejtve, amivel kapcsolatban az EGSZB sajnálatát fejezi ki.

Finanszírozás

6.11 Az uniós finanszírozás ⁽⁵⁾ katalizátorként hat az újabb projektek létrehozására. A tagállamoknak kell finanszírozniuk a nagyobbik részt, az egyes projekteket közvetlen támogatásokban lehet részesíteni. A 2007–2013 közötti tervezési időszakban a közösségi pénzügyi támogatás mértéke szinte változatlan a megelőző időszakhoz képest, vagyis reálértékben csökkent. Az Európai Bizottság mindenki javát szolgáló általános tanulmányok készítését javasolja.

6.12 **Úgy tűnik, nem vették figyelembe a következő szempontokat:** 1) a jövőbeli fogyasztást, 2) a hálózatok állapotát és fenntartásuk költségét, valamint 3) az új technológiák hatását (új megújuló energiaforrások, azok szállításának – intelligens hálózatok –, fogyasztásának új módozatai, energiahatékonyság).

6.13 A zöld könyv a meglévő finanszírozási módok egyesítését javasolja a magánszektor részvételének növelésével. Az EGSZB megjegyzi, hogy a piac nem szívesen fordul a túl hosszú távon megtérülő beruházások felé; azonban támogatja az innovatív finanszírozási módok keresését a stratégiai projektek számára, azzal a megkötéssel, hogy ne súlyosbodjanak a közterhek. Úgy véli azonban, hogy a TEN-E program nyilvános döntéshozatalt tesz szükségessé.

⁽⁴⁾ Lásd a SEC(2008) 2869. sz. dokumentumot.

⁽⁵⁾ Létrehozva a 2236/95 – 680/2007. számú EK-rendeletet által a folyamatban lévő 2007–2013 közötti időszakra.

A hálózatok versenyképessége

6.14 Az Európai Bizottság emlékeztet arra, hogy a TEN-E program „eredetileg egy belső piaci eszköz volt, amely azon a feltételezésen alapult, hogy a befektetések terheit a piaci szereplők viselik, akik a költségeket továbbhárítják a fogyasztókra”. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy mivel az Unió társfinanszírozója a TEN-E programnak, az állami irányítás új formáját kellene megtalálnia a beruházás tekintetében. A hálózatokba fektetett közpénzek megtérülését nem kellene továbbhárítani a fogyasztói árra.

6.15 A zöld könyv nem mondja meg, hogy hogyan lesz az új helyzet „versenyképesebb”, és azt sem, hogy az energiaszállítás fokozott folyamatossága mennyiben tehetné lehetővé a nagyobb versenyt, és hogyan lehetnének a fogyasztók ennek haszonélvezői. Az EGSZB emlékeztet az Európai Bizottság valamennyi transzeurópai hálózat összekapcsolására vonatkozó felvetésére.

Kutatás és képzés

6.16 Az EGSZB véleménye szerint az Uniónak a kutatásra kellene összpontosítania erőfeszítéseit, annak érdekében, hogy Európában tartsa a technológiai szaktudást, ami az energiahatékony és a hatékony energiaszállítás feltétele.

Foglalkoztatás

6.17 Mivel a szaktudás nem mindig azokban az országokban van, ahol a hálózatok és az összeköttetések, ezért az EGSZB a „Munkavállalók kiküldetése”-irányelv nem korlátozó módon történő alkalmazását szeretné. Az EGSZB egy európai konzultatív bizottság létrehozását sürgeti az energia és az éghajlatváltozás kérdésében.

A közvélemény tájékoztatása

6.18 Az EGSZB az Európai Bizottság követését ajánlja, és annak előmozdítását, hogy a polgárok „megértsék” a kérdés fontosságát. Az Unió által finanszírozott nagy projekteknek a polgárok életfeltételeinek javítására és egyetemes szolgáltatások nyújtására kell irányulniuk, olyan technikai lehetőségekkel, amelyek a lehető legelérhetőbb árat biztosítják számukra, amit egy versenypiac nem valósítana meg automatikusan. Ezen túlmenően, megsegítendő a polgárai segítségére siető tagállamokat a kötelezettségek be nem tartása és/vagy a hálózatok blokádja esetén, egy vészhelyzetben felhasználható európai alap biztosíthatná a szolgáltatások folyamatosságát a hálózatok blokádja (*vis maior*, háború, csőd, váratlan tőzsdei események stb.) ellenére is. Tanulmányozni lehetne a hálózati társaságok polgárok előtti felelősségvállalását.

6.19 Az ellenőrző és értékelő szervezeteknek nyitottnak kell lenniük a szélesebb körű részvételre, és be kell vonniuk valamennyi érdekelt felet, a szociális partnereket és a civil társadalmat is.

6.20 A nyilvánosság támogatásának megszerzése érdekében konkrét erőfeszítéseket kell tenni a kommunikáción túlmenően. Érdemes lenne megvizsgálni és az átláthatóság keretében tárgyalni azokat az okokat, amelyek a helyi lakosoknak az összeköttetésekkel kapcsolatos projektekkal⁽⁶⁾ szembeni szinte rendszeres ellenszemsége mögött állhatnak.

6.21 Az EGSZB véleménye szerint az ellátás biztonsága, a tagállamok közötti szolidaritás és az éghajlatváltozás elleni küzdelem hozzájárulhat az újabb növekedéshez.

6.22 Az EGSZB sürgeti, hogy az energiaügyi/közlekedési/környezetvédelmi politika hármasa együttesen kerüljön ismertetésre.

Kelt Brüsszelben, 2009. június 11-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI

⁽⁶⁾ COM(2006) 846 végleges/2 – Elsőbbségi összekapcsolási terv, 2007. február 23.